

Souhrn

Cílem práce bylo zkoumání vztahu mezi mukokutánní kandidózou (MKK) a ženskými pohlavními hormony. Problematikou se většinou zabývají zvláště dermatologové, gynekologové nebo mykologové. Náš přístup je zajímavý v tom, že primárně vychází z postižení kůže a/nebo jejích adnex a hledá případnou koincidence či jinou souvislost v oblasti vulvovaginální.

Za tímto účelem bylo vyšetřeno celkem 81 žen, rozdělených dle hormonálního vyšetření do dvou skupin (ženy období fertillního a perimenopauzálního a ženy v postmenopauze). K bližšímu porovnání anamnestických údajů byl vypracován "kandidový" dotazník. Vztah MKK k ženským pohlavním hormonům byl sledován *in vivo* i *in vitro*.

Zjistili jsme především, že v době přítomnosti kožní kvasinky byla v obou skupinách v pochvě nejčastěji *C. albicans*, v postmenopauze byl její výskyt významně nižší (významně nižší hladiny E2 a PG).

Také kultivační shoda mezi kůží a vulvovaginální oblastí byla častější v období fertillním a perimenopauzálním než v postmenopauze. Týkala se opět nejvíce *C. albicans* a výraznější byla u žen s prokázanou ovulací (významně vyšší hladiny PG).

Byla-li v pochvě přítomna *C. albicans*, pak se kožní kandidóza způsobená stejnou kvasinkou objevila nejčastěji na horních končetinách. Pravá horní končetina byla postižena zejména v postmenopauze častěji.

Vztah k hladinám T, fT a SHBG jsme *in vivo* neprokázali. Významně častější projevy hyperandrogenismu (akne, seborrhoe, defluvium, hirsutismus) však byly pozorovány v období fertillním a perimenopauzálním.

Při testování růstových křivek *C. albicans* a *C. parapsilosis* v různých hormonálních médiích *in vitro*, jeví poševní kmeny větší citlivost k pohlavním hormonům a vykazují strmější růst než jejich kožní souputníci. Jejich růstový potenciál by kromě E2 mohly ovlivňovat i PG a T. *C. albicans* se zdá k hormonální stimulaci citlivější než *C. parapsilosis*. Vzhledem k malému testovanému souboru *in vitro* nelze učinit relevantní statistické závěry.